

Anders Nyman
Hållbarhetsstrateg
anders.nyman@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Remiss, Ny kärnkraft i Sverige - effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter

Sammanfattning

Regeringen har beslutat att en utredning ska se över nuvarande regler för att underlätta för ny kärnkraft med ett stort fokus på en effektiviserad tillståndsprövning.

Utredningen föreslår att en ny lag om principbeslut införs, med syfte att regeringen tidigt tar ställning till om det är förenligt med samhällets helhetsintresse att uppföra och driva en kärnteknisk anläggning på en viss plats. För att regeringen ska kunna fatta ett principbeslut måste kommunfullmäktige först tillstyrka ansökan. Detta innebär att det kommunala vetot för etablering av kärnkraft kvarstår. Undantag från vetot kan komma att göras för mellanlagring eller slutförvaring av kärnämne eller kärnavfall.

Trelleborgs kommun ser positivt på att det kommunala vetot för kärnkraftsetableringar kvarstår. Kommunen ställer sig dock frågande gällande undantaget till vetot för mellanlagring eller slutförvaring av kärnämne eller kärnavfall enligt 2 kap 2 § i författningsförslaget. Kommunen efterfrågar ytterligare information om hur processen vid ett sådant undantag skulle kunna se ut och vilken roll och påverkan en kommun skulle ha i en sådan process.

Mer information och kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, Remiss. Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter, KS 2025/82, 2025-02-13

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att

att godkänna föreliggande förslag till yttrande och översända yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutet skickas till

Yttrandet skickas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till kn.cks.remisser@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2024/01912 och remissinstansens namn i ämnesraden i e-postmeddelandet.

Ärendet

Bakgrund

Regeringen har beslutat att en utredning ska se över nuvarande regler för att underlätta för ny kärnkraft med ett stort fokus på en effektiviserad tillståndsprocess. Syftet är att nå regeringens målsättning att Sverige senast år 2040 ska ha 100 procent fossilfri elproduktion. Ett antal lagar och förordningar såsom miljöbalken och lagen om kärnteknisk verksamhet föreslås genomgå förändringar för att möjliggöra kärnkraftsetableringar. Utöver detta föreslås det att nya lagar och förordningar tillkommer. Denna tjänsteskrivelse behandlar enbart de stycken i utredningen som har en kommunal påverkan.

Utredningen föreslår att en ny lag om principbeslut införs, med syfte att regeringen tidigt tar ställning till om det är förenligt med samhällets helhetsintresse att uppföra och driva en kärnteknisk anläggning på en viss plats. Principbeslutet innebär att uppförandet av en kärnteknisk anläggning har företräde framför eventuellt konkurrerande intressen enligt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. För att regeringen ska kunna fatta ett principbeslut måste kommunfullmäktige först tillstyrka ansökan. Det rekommenderas alltså att det kommunala vetot för etablering av kärnkraft kvarstår.

Även om kommunfullmäktige inte skulle tillstyrka en ansökan kan regeringen fatta ett principbeslut för mellanlagring eller slutlig förvaring av kärnämne eller kärnavfall, om det från nationell synpunkt är synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd och det inte finns annan lämplig plats för ändamålet.

I det fall en kommun skulle bli aktuell för etablering av kärnkraft, och bli en så kallad kärnkraftskommun, krävs det ett långsiktigt arbete för att bygga upp kompetens hos såväl förtroendevalda som tjänstemän i kommunen. Även lokala säkerhetsnämnder kan behöva inrättas i sådana kommuner.

Yttrande

Trelleborgs kommun har inget att erinra gällande utredningen och dess målsättning med en effektiviserad tillståndsprocess för etablering av ny kärnkraftsverksamhet. Trelleborgs kommun ser positivt på att det kommunala vetot för sådan etablering kvarstår. Det ses även som positivt att en lokal förankring, kompetensutveckling och säkerhetsarbete rekommenderas för en kommun som står inför en eventuell kärnkraftsetablering. Kommunen ställer sig dock frågande gällande undantaget till det kommunala vetot enligt 2 kap 2 § i författningsförslaget, där regeringen får fatta ett principbeslut för mellanlagring eller slutlagring av kärnämne eller kärnavfall trots att kommunfullmäktige inte tillstyrkt etableringen. Trelleborgs kommun saknar information om hur en sådan process är tänkt att genomföras som påvisar att ingen annan lokalisering för sådan verksamhet är möjlig, samt vilken roll och möjlighet till påverkan som kommunen ifråga har i en sådan process.